

ЧАСТКОВА МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ПРОГРАМОЮ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України та потреба сил безпеки та оборони України у якісно підготовлених офіцерських кадрах підтвердила необхідність впровадження нових підходів до формування структури і змісту військової підготовки громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу. Зазначене вимагає обґрунтованого підходу до питань удосконалення їх підготовки, що не можливо без використання відповідного науково-методичного апарату з оцінювання рівня їх компетентностей з вогневої підготовки.

На основі наявного науково-методичного апарату з оцінювання ефективності підготовки та досвіду проведення вогневої підготовки на кафедрах військової підготовки у вищих військових навчальних закладах (військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти), у статті викладено часткову методику оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, яку побудовано на основі розрахунку багатокритеріальної безрозмірної оцінки, що дає змогу не тільки оцінити їх результати з вогневої підготовки, але й врахувати їх фізичну і психологічну підготовленість, що суттєво впливають на вмiле і ефективне застосування ними штатної зброї. До показників, які здійснюють безпосередній вплив на рівень компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу віднесено: рівень навченості з вогневої підготовки, рівень фізичної підготовленості, рівень психологічної підготовленості.

Оцінка рівня навченості з вогневої підготовки розраховується за залежністю, яка враховує рівень знань, умiнь та навичок громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу з модуля “Стрілецька зброя та вогнева підготовка”.

Оцінка рівня фізичної підготовленості громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу визначається за результатами практичного виконання ними фізичних вправ відповідно до нормативів, установлених інструкцією з фізичної підготовки в системі Міністерства оборони України.

Оцінка рівня психологічної підготовленості громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу розраховується за залежністю, яка враховує їх психологічну стійкість та готовність.

Зазначена часткова методика дозволяє провести кількісну оцінку рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, а також виявити проблемні питання у ході її організації та проведення, що зумовлює необхідність розроблення рекомендацій з удосконалення вогневої підготовки. Результати проведеного дослідження можуть бути використані під час оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, а також у ході подальших досліджень з даного напрямку у наукових установах.

Ключові слова: компетентність; вогнева підготовка; методика оцінювання; навченість; фізична підготовленість; психологічна підготовленість.

Вступ та постановка проблеми. Досвід застосування військових частин (підрозділів) Збройних Сил (ЗС) України у ході проведення антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та відсічі повномасштабної збройної агресії Російської Федерації свiдчить про те, що бойова діяльність військовослужбовців Збройних Сил України відбувається в екстремальних умовах зовнішнього середовища, за наявності значних фізичних і психологічних напружень, наростаючої втоми та інших несприятливих чинників бойової діяльності. У цьому випадку уміння користуватися зброєю і бойовою технікою, знання тактики ведення бойових дій являється недостатньою умовою для успішних дій військовослужбовця в бою. Система продуманої вогневої, фізичної та психологічної підготовки в значній мірі сприяє підвищенню

боездатності військ, забезпечує скорочення термінів і поліпшення якості підготовки військовослужбовців при оволодінні різними видами стрілецької зброї та бойової техніки, для забезпечення надійності управління нею в складних умовах. Разом з тим, уміння і навички долати несприятливі чинники, що супроводжують бойову діяльність потрібно формувати ще до початку бойових дій [1].

Вогнева підготовка є одним з найбільш важливих елементів успішного ведення бойових дій. Як відомо, вогонь з озброєння підрозділу є основним засобом вогневого ураження противника в усіх видах бою. Саме ефективне управління вогнем підрозділу та ведення влучного вогню і є основним завданням модуля “Стрілецька зброя та вогнева підготовка”, що проводиться у ході підготовки громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу.

З появою нових та модернізацією старих зразків стрілецької зброї, форм і способів застосування військ (сил), засобів збройної боротьби і тактики дій, зміни діапазону та змісту завдань, до виконання яких залучаються військові частини (підрозділи) змінилися умови, в яких військовослужбовці можуть застосовувати стрілецьку зброю, у зв'язку з чим значно підвищилися вимоги до рівня її володіння і застосування в різноманітних умовах. Усе це спонукає до пошуку та реалізації нових підходів щодо проведення вогневої підготовки з громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу.

Недосконалість існуючого науково-методичного апарату з оцінювання ефективності підготовки та неможливість його повноцінного застосування для оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, спонукає до удосконалення науково-методичного апарату та обґрунтування запропонованих змін. Таким чином існує потреба у науковому обґрунтуванні часткової методики оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу. Зазначене свідчить про актуальність теми, яка розглядається.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз попередніх досліджень та публікацій з даного напрямку [2 - 10] свідчить про те, що єдиного підходу до оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу не існує. Підходи, які розглядаються, стосуються переважно деяких складових компетентностей військовослужбовців і потребують удосконалення. Так, у роботі [2] був визначений підхід до оцінювання рівня підготовленості танкової бригади у ході відновлення боездатності, у якому висвітлено лише порядок оцінювання військовослужбовців за рівнем їх знань та умінь з предметів навчання. Запропоновані в роботі [3] аналітичні залежності дозволяють оцінити ефективність індивідуальної підготовки офіцерського складу науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах. Стаття [4] присвячена оцінюванню компетентностей військовослужбовців змінного (сержантського та рядового) складу навчальних центрів. Методичний підхід у роботі [5] не враховує рівень навичок військовослужбовців, а також їх психологічну підготовленість. Запропонований у роботі [6] методичний підхід дозволяє оцінити лише мотивацію військовослужбовців Збройних Сил України. У статті [7] розглянуто підхід до оцінювання рівня початкової компетентності громадян для проходження військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу. Методичний підхід у роботі [8] не враховує рівень психологічної стійкості і психологічної готовності військовослужбовців. У статтях [9 - 10] викладено часткові методики оцінювання рівня навченості органів управління військових частин та стану індивідуальної підготовки військовослужбовців в органах військового управління.

У той же час, розроблений попередниками науково-методичний апарат є базовою основою для подальшого удосконалення та може бути використаний частково під час оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу.

Виклад основного матеріалу. Оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу здійснюється комісією по завершенню вивчення модуля “Стрілецька зброя та вогнева

підготовка” під час підсумкового контролю. В ході підсумкового контролю перевіряються та оцінюються набуті громадянами сукупні знання, уміння, навички в обсязі програми вогневої підготовки та враховуються їх найбільш важливі особисті якості, що впливають на виконання обов’язків за посадами відповідної військово-облікової спеціальності. Перелік питань, які виносяться на підсумковий контроль визначається комісією.

Для розрахунку кількісного оцінки рівня компетентностей з вогневої підготовки використовуємо величину $L_K(t)$, яка характеризує здатність (спроможність) громадян використовувати бойові властивості стрілецької зброї, гранатометів та гранат під час ведення бою (бойових дій) та управляти вогнем підпорядкованих і приданих підрозділів (вогневих засобів) під час виконання бойових завдань.

До показників, що характеризують рівень компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу пропонується віднести: рівень навченості з вогневої підготовки $C_H(t)$, рівень фізичної підготовленості $C_{ФП}(t)$ та рівень психологічної підготовленості $C_{ПП}(t)$.

Так, як навченість з вогневої підготовки не залежить від фізичної та психологічної підготовленості, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$L_K(t) = C_H(t) \cdot q_H + C_{ФП}(t) \cdot q_{ФП} + C_{ПП}(t) \cdot q_{ПП}, \quad (1)$$

де $q_H, q_{ФП}, q_{ПП}$ – вагові коефіцієнти важливості показників $C_H(t), C_{ФП}(t), C_{ПП}(t)$.

Оцінювання рівня навченості з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $C_H(t)$ пропонується здійснювати за функціональною залежністю, яка враховує рівень його знань, умінь і навичок з вогневої підготовки:

$$C_H(t) = \sum_{k=1}^3 T_k(t) \cdot q_k, \quad (2)$$

де $T_k(t)$ – показник, який характеризує рівень засвоєння громадянами України програми з модуля “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” на дискретний момент часу: “знання” $T_{зк}(t)$, “уміння” $T_{ук}(t)$, “навички” $T_{нк}(t)$;

q_k – вагові коефіцієнти показників $T_k(t)$.

Показник, який характеризує рівень знань громадян України з вогневої підготовки $T_{зк}(t)$ пропонується розраховувати за результатами тестування. Загальна кількість питань у тестах повинна забезпечувати об’єктивну та всебічну оцінку їх рівня знань.

Оцінка рівня знань громадян України з вогневої підготовки $T_{зк}(t)$ визначається за виразом:

$$T_{зк}(t) = \frac{A_o(t)}{A_{\max}}, \quad (3)$$

де $A_o(t)$ – кількість балів отримана громадянами України за результатами тестування на дискретний момент часу;

A_{\max} – максимальна кількість балів, яку можливо отримати за результатами тестування.

Показник, який характеризує рівень умінь громадян України з вогневої підготовки $T_{ук}(t)$ визначається за результатами виконання практичних (ситуаційних) завдань. Зміст та кількість завдань має враховувати його функціональне призначення відповідно до військово-

облікової спеціальності на яку він навчається. Оцінка за виконання практичних (ситуаційних) завдань визначається відповідно до вимог настанов, керівництв, посібників, стандартів підготовки (операційних (технологічних) карт).

Оцінка рівня умінь громадян України з вогневої підготовки $T_{jk}(t)$ визначається за виразом:

$$T_{jk}(t) = \frac{X_o(t)}{X_{\max}}, \quad (4)$$

де $X_o(t)$ – кількість балів за виконання практичних (ситуаційних) завдань на дискретний момент часу;

X_{\max} – максимальна кількість балів, яку можливо отримати за виконання практичних (ситуаційних) завдань.

Показник, який характеризує рівень навичок громадян України з вогневої підготовки, визначається за результатами виконання ними вправ стрільб (нормативів). Зміст та кількість вправ стрільб (нормативів) має враховувати його функціональне призначення відповідно до військово-облікової спеціальності на яку він навчається. Оцінка за виконання вправ стрільб (нормативів) визначається відповідно до вимог курсу стрільб, збірників нормативів та стандартів підготовки.

Оцінка рівня навичок громадян України з вогневої підготовки $T_{nk}(t)$ визначається за виразом:

$$T_{nk}(t) = \frac{Y_o(t)}{Y_{\max}}, \quad (5)$$

де $Y_o(t)$ – кількість балів отримана громадянином за виконання вправ стрільб (нормативів) з вогневої підготовки на дискретний момент часу;

Y_{\max} – максимальна кількість балів, яку можливо отримати за виконання вправ стрільб (нормативів) з вогневої підготовки.

Оцінювання рівня фізичної підготовленості громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $C_{\phi II}(t)$ пропонується здійснювати у відповідності до Інструкції з фізичної підготовки в системі Міністерства оборони України [11] за основними вправами, по яких оцінюється їх загальний фізичний стан: вправи на спритність, вправи на силу, вправи на витривалість і визначається за сумою балів, які вони отримали.

Тому, оцінку рівня фізичної підготовленості громадянина $C_{\phi II}(t)$ приводимо до безрозмірної величини за допомогою виразу:

$$L_{\phi n}(t) = \frac{Q_o(t)}{Q_{\max}}, \quad (6)$$

де $Q_o(t)$ – кількість отриманих балів за виконання фізичних вправ на дискретний момент часу;

Q_{\max} – максимальна кількість балів, яку можливо отримати за результатами виконання фізичних вправ.

Оцінювання рівня психологічної підготовленості громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $C_{III}(t)$ пропонується здійснювати за функціональною залежністю, визначати за показниками, яка враховує їх психологічну стійкість та психологічну готовність. Так, як зазначені показники не залежні один від одного, то для оцінювання психологічної підготовленості пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$C_{III}(t) = P_{nc}(t) \cdot q_{nc} + P_{nz}(t) \cdot q_{nz}, \quad (7)$$

де $P_{nc}(t)$ – показник, який характеризує рівень психологічної стійкості громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу на дискретний момент часу;

$P_{nz}(t)$ – показник, який характеризує рівень психологічної готовності громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу на дискретний момент часу;

q_{nc}, q_{nz} – вагові коефіцієнти важливості показників $P_{nc}(t), P_{nz}(t)$.

Оцінку рівня психологічної стійкості громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $P_{nc}(t)$ пропонується визначати за допомогою методики, яку наведено у роботі [12]. За визначеною методикою оцінюється рівень сформованості соціально-психологічних умов психологічної стійкості: ОПТИМАЛЬНИЙ – ≥ 5 балів; ЗАДОВІЛЬНИЙ – $\geq 3,5 < 4$ балів; КРИТИЧНИЙ – $\geq 3 < 3,5$ балів; ДЕСТРУКТИВНИЙ – < 3 балів.

Зазначений показник оцінюється в балах, тому його значення приводимо до безрозмірної величини за допомогою виразу:

$$P_{nc}(t) = \frac{Z_o(t)}{Z_{\max}}, \quad (8)$$

де $Z_o(t)$ – кількість балів отримана громадянином за результатами виконання тесту на дискретний момент часу;

Z_{\max} – максимальна кількість балів, яку можливо отримати за результатами виконання тесту.

Оцінку рівня психологічної готовності громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $P_{nz}(t)$ пропонується визначати за результатами проходження маршруту навчально-тренувального комплексу психологічної підготовки. У залежності від отриманого результату визначається їх психологічна готовність до виконання поставлених завдань в умовах дії психотравмуючих чинників сучасного бою: ГОТОВИЙ – 50-60 балів; ОБМЕЖЕНО ГОТОВИЙ – 40-49 балів; ЧАСТКОВО ГОТОВИЙ – 30-39 балів; НЕ ГОТОВИЙ – < 30 балів.

Зазначений показник оцінюється в балах, тому його значення приводимо до безрозмірної величини за допомогою виразу:

$$P_{nz}(t) = \frac{S_o(t)}{60}, \quad (9)$$

де $S_o(t)$ – кількість балів отримана громадянином за результатами проходження маршруту навчально-тренувального комплексу психологічної підготовки на дискретний момент часу;

60 - максимальна кількість балів, яку можливо отримати за результатами проходження маршруту навчально-тренувального комплексу психологічної підготовки.

Розрахунок вагових коефіцієнтів важливості показників усіх рівнів здійснюється методом експертного оцінювання.

Висновки та перспективи подальшого розвитку. Таким чином, у статті наведено часткову методику оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, яку побудовано на основі розрахунку багатокритеріальної безрозмірної оцінки, що дає змогу не тільки оцінити їх результати з вогневої підготовки, але й врахувати їх фізичну і психологічну підготовленість, що суттєво впливає на вмiле і ефективне застосування ними штатної зброї.

Дана часткова методика дозволяє провести кількісну оцінку рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів

запасу, а також виявити проблемні питання у ході її організації та проведення, що зумовлює необхідність розроблення рекомендацій з удосконалення вогневої підготовки. Результати проведеного дослідження можуть бути використані під час оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, а також у ході подальших досліджень з даного напрямку у наукових установах.

Перспективами подальших наукових досліджень у даному напрямі може бути обґрунтування рекомендацій щодо організації та проведення вогневої підготовки з громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу у вищих військових навчальних закладах або у військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Методичні рекомендації з організації підготовки військовослужбовців за бойовою армійською системою : [навч.-метод. посібник] / О.В. Гуляк, І.Ф. Беловодов, А.В. Гончарук, О.А. Десятка, С.В. Иванов, І.А. Костюшко, В.М. Ливар, А.О. Набока, А.М. Нікітін, І.С. Овчарук, О.М. Ольховий, І.І. Павелко, К.М. Сидорченко, М.В. Тверезовський, С.А. Терентьев, В.П. Ягодзінський. І.С.– Одеса : Військова академія, 2020. – 166 с.
2. Георгадзе О.А., Харабара В.І. (2019). Часткова методика оцінювання рівня підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності. *Journal of Scientific Papers “Social development and security”*. Vol. 9. No 4. С. 131–142. <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.4.10>.
3. Георгадзе О.А., Пампуха І. В., Шевчук В. В., Пехота С. Г., Чайковська О. Є. (2022). Методичний підхід до оцінювання ефективності індивідуальної підготовки офіцерського складу науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах. *Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ, 2022. № 76. С. 130–138. <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2022/76-11>.
4. Vynokurov D.V., Heorhadze O.A. (2020). Partial methodology for assessing the younger specialists competence level in the training center. *Journal of Scientific Papers “VUZF REVIEW”*. Vol. 5. № 1. P. 50–53. <https://doi.org/10.38188/2534-9228.20.1.07>.
5. Piekhota S.G., Heorhadze O.A., Kharabara V.I. (2021). Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel. *Political Science and Security Studies Journal*. Vol. 2. № 1. P. 68–73. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4818549>.
6. Гром В.А., Георгадзе О.А., Якименко І.В. (2016). Методичний підхід до оцінювання рівня мотивації військовослужбовців Збройних Сил України. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. № 2 (57). С. 67 – 70. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-2-57/67-70>.
7. Heorhadze O., Kamalov Y. (2020). Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers. *Political Science and Security Studies Journal*. Vol. 1. № 2. P. 90–97. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4521176>.
8. Винокуров Д.В. (2022). Методичний підхід щодо оцінювання рівня компетентностей змінного складу навчального центру. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. № 2 (44). С. 69–73. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-44-2-69-73>.
9. Георгадзе О.А., Макаліш О.В. (2016). Методичний підхід до оцінювання рівня навченості органів військового управління тактичного рівня. *Збірник наукових праць Центру військово-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. № 3 (58). С. 104 – 108. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-3-58/104-108>.
10. Салаш О.А., Георгадзе О.А. (2022). Часткова методика оцінювання стану індивідуальної підготовки військовослужбовців в органах військового управління. *Journal of Scientific Papers “Social development and security”*. 2022. Vol. 12. No 5. С. 10–20. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.2>.
11. Наказ Міністерства оборони України від 05.08.2021 роу №225 “Про затвердження Інструкції з фізичної підготовки в системі Міністерства оборони України”.
12. Організація психологічної підготовки у Збройних Силах України: навч.-метод. посіб./ За редакцією генерал-майора В. Клочкова.– К.: НДЦ ГП ЗС України, 2023. – 325 с.

REFERENCES:

1. Metodichni rekomendatsiy z orhanizatsiyi pidhotovky viyskovosluzhbovtziv za boyovoyu armiyskoyu systemoyu: [navch.-metod. posibnyk] / O.V. Hulyak, I.F. Belovodov, A.V. Honcharuk, O.A. Desyatka, S.V. Ivanov, I.A. Kostyushko, V.M. Lyvar, A.O. Naboka, A.M. Nikitin, I.S. Ovcharuk, O.M. Olkhovyy, I.I. Pavelko, K.M. Sydorchenko, M.V. Tverezovskyy, S.A. Terentyev, V.P. Yahodzinskyy. I.S.–Odesa: Viyskova akademiya, 2020. – 166 p.
2. Georgadze O.A., Harabara V.I. (2019). Chastkova metodika otsinyuvannya rivnya pidgotovlenosti tankovoyi brigadi u hodi vidnovlennya boezdatnosti. Journal of Scientific Papers “Social development and security”. 9(4), Pp. 131 – 142. <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.4.10>.
3. Georgadze O.A., Pampukha I.V., Shevchuk V.V., Pehota S. G., Chaikovska O. Ie. (2022). Metodichnyy pidkhid do otsinyuvannya efektyvnosti individualnoyi pidhotovky ofiterskoho skladu naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv u vishchyykh viyskovyykh navchalnykh zakladakh. Zbirnyk naukovyykh prats viyskovoho instytutu Kyivskoho Natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Kyiv, 2022. № 76. S. 130–138. <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2022/76-11>.
4. Vynokurov D.V., Heorhadze O.A. (2020). Partial methodology for assessing the younger specialists competence level in the training center. Journal of Scientific Papers “VUZF REVIEW”. Vol. 5. № 1. P. 50–53. <https://doi.org/10.38188/2534-9228.20.1.07>.
5. Piekhota, S., Heorhadze, O., Kharabara, V. (2021). Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel. Political Science and Security Studies Journal, Vol. 2. # 1. Pp. 68-73. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4818549>.
6. Hrom V.A., Heorhadze O.A., Yakymenko I.V. (2016). Metodichnyy pidkhid do otsinyuvannya rivnya motyvatsiyi viyskovosluzhbovtziv Zbroynykh Syl Ukrayiny. Zbirnyk naukovyykh prats Tsentru voyenno-stratehichnykh doslidzhen Natsionalnoho universytetu oborony Ukrayiny imeni Ivana Chernyakhovskoho. № 2 (57). Pp. 67 – 70. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-2-57/67-70>.
7. Heorhadze O., Kamalov Y. Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers. Political Science and Security Studies Journal. Vol. 1. # 2. – 2020 – Pp. 90 –97. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4521176>.
8. Vynokurov D.V. (2022). Metodichnyy pidkhid shchodo otsinyuvannya rivnya kompetentnostey zminnoho skladu navchalnoho tsentru. Suchasni informatsiyi tekhnolohiyi u sferi bezpeky ta oborony. № 2 (44). Pp. 69–73. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-44-2-69-73>.
9. Heorhadze O.A., Makalish O.V. (2016). Metodichnyy pidkhid do otsinyuvannya rivnya navchenosti orhaniv viyskovoho upravlinnya taktychnoho rivnya. Zbirnyk naukovyykh prats Tsentru viyskovo-stratehichnykh doslidzhen Natsiona'noho universytetu oborony Ukrayiny imeni Ivana Chernyakhovskoho. № 3 (58). Pp. 104 – 108. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-3-58/104-108>.
10. Salash O.A., Heorhadze O.A. (2022). Chastkova metodyka otsinyuvannya stanu individualnoyi pidhotovky viyskovosluzhbovtziv v orhanakh viyskovoho upravlinnya. Journal of Scientific Papers “Social development and security”. 2022. Vol. 12. No 5. Pp. 10–20. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.2>.
11. Nakaz Ministerstva oborony Ukrayiny vid 05.08.2021 No №225 “Pro zatverdzhennya Instruktsiyi z fizychnoyi pidhotovky v systemi Ministerstva oborony Ukrayiny”.
12. Orhanizatsiya psyholohichnoyi pidhotovky u Zbroynykh Sylakh Ukrayiny: navch.-metod. posib./ Za redaktsiyeyu heneral-mayora V. Klochkova.– K.: NDTs HP ZS Ukrayiny, 2023. – 325 p.

PhD Heorhadze O.A., Petrov V.A.

PARTIAL METHODOLOGY FOR ASSESSING THE LEVEL OF FIRE TRAINING COMPETENCES OF CITIZENS OF UKRAINE WHO ARE TRAINING UNDER THE TRAINING PROGRAM FOR RESERVE OFFICERS

The full-scale armed aggression of the Russian Federation against Ukraine and the need of the security and defense forces of Ukraine for well-trained officers confirmed the need to introduce new approaches to the formation of the structure and content of the military training of Ukrainian citizens studying under the reserve officer training program. This requires a reasonable approach to the issues of improving their training, which is not possible without the use of the appropriate scientific and methodological apparatus for assessing the level of their competence in fire training.

On the basis of the existing scientific and methodological apparatus for evaluating the effectiveness of training and the experience of conducting fire training at departments of military training in higher military educational institutions (military educational units of higher education institutions), the article

describes a partial methodology for assessing the level of competence in fire training among citizens of Ukraine who are studying under the training program for reserve officers, which is built on the basis of the calculation of a multi-criteria dimensionless assessment, which allows not only to evaluate their results in fire training, but also to take into account their physical and psychological readiness, which significantly affects their skillful and effective use of standard weapons. Indicators that have a direct impact on the level of fire training competencies of Ukrainian citizens studying under the reserve officer training program include: level of training in fire training, level of physical fitness, level of psychological fitness.

The assessment of the level of training in fire training is calculated according to a dependency that takes into account the level of knowledge, skills and abilities of citizens of Ukraine who are studying under the training program for reserve officers from the module "Military weapons and fire training".

The assessment of the level of physical fitness of citizens of Ukraine studying under the reserve officer training program is determined by the results of their practical performance of physical exercises in accordance with the standards established by the manual on physical training in the system of the Ministry of Defense of Ukraine.

The assessment of the level of psychological preparedness of citizens of Ukraine, who are studying under the reserve officer training program, is calculated according to the dependence that takes into account their psychological stability and readiness.

The indicated partial methodology allows for a quantitative assessment of the level of fire training competencies of Ukrainian citizens studying under the reserve officer training program, as well as to identify problematic issues during its organization and implementation, which necessitates the development of recommendations for improving fire training. The results of the conducted research can be used during the assessment of the level of fire training competencies of citizens of Ukraine who are studying under the reserve officer training program, as well as in the course of further research in this direction in scientific institutions.

Keywords: competence; fire training; assessment methodology; education; physical preparedness; psychological preparedness.

